

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (46)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 9 від 18 квітня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(46) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 170с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ «Зберігаючи традиції крізь віки».....	5
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, Вінниця влітку 1943 року.	8

ДОСЛІДЖЕННЯ З ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БЕЛЯЄВ ПАВЛО, New Zealand English as a distinct first-language variety of the English language.....	15
KYLYVNYK VICTORIA, KOLIESNIKOVA IVANNA, Numeral and its peculiarities in modern English.....	18
КУШНІР АЛІНА, КОСА ЄЛИЗАВЕТА, Cockney dialect in the formation of the image and identity Adele.	23
КУШНІР АЛІНА, КРИВЕНКО ЮЛІЯ, The Scottish English accent in the film «BRAVE HEART».....	29
КУШНІР АЛІНА, СЛЮСАР МАРИНА, The role of word stress in the English language.....	32
КУШНІР АЛІНА, ПІДВИСОЦЬКА ХРИСТИНА, The importance of English as a global language.....	36
LEBED YULIIA, KYLYVNYK VICTORIA, TURCHYN TETIANA, Integrated lesson of the language-literary course and its functions.	39
КУШНІР АЛІНА, ТИМОШЕНКО ВАДИМ, The main factors of influence on Canadian English formation.	43
КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, ВАРИЧ АННА, Аналіз синонімічних рядів прикметників, що позначають людські якості героїв роману Дж.Остін «Гордість та упередження». Стилiстична функція таких прикметників.	47
ЗІНЧЕНКО СНІЖАНА, Вербалізація концепту HOME/HOUSE в романі «Гордість і упередження» Джейн Остін.....	50
МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ПАНЧЕНКО МИРОСЛАВА, Відображення сучасних реалій у лексичному складі англійської мови.	51
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, СОЛДАТОВА ВІКТОРІЯ, Топоніми війни: дерусифікація українських географічних назв.	55

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КОРНІЄЦЬ ЛІЛІЯ, Казкотерапія як метод розвитку мовлення дітей дошкільного віку.	59
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ДЗЮБА ТЕТЯНА, Теоретичні аспекти й сучасні підходи до формування лексичної компетентності учнів на уроках української мови.....	62
МАЗУР ТЕРЕЗА, Сучасні підходи до формування пунктуаційної компетентності майбутніх учителів-філологів.	65
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, МУКОСЄЄВА АЛЬОНА, Етапи формування іншомовної лексичної компетентності.	71
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ВАСИЛЕНКО ЮЛІЯ, Активна пошукова діяльність у процесі виконання творчих завдань під час вивчення ліричних творів на уроках української мови як запорука ефективного розвитку мовлення та мислення здобувачів початкової освіти.	76
СОРОЧАН АЛІНА, ГЛУХЕНЬКА ВІКТОРІЯ, Можливості використання штучного інтелекту на уроках зарубіжної літератури.	81
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, ПОЛІЩУК ІННА, Web-квести як засіб підвищення мотивації учнів в умовах дистанційного навчання.	86

СОРОЧАН АЛІНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА, Читання як стратегія: досвід філологічного факультету КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».....	91
---	-----------

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, МОРОЗ ДАРИНА, Виховні можливості фольклору у моральному вихованні учнів початкових класів.	99
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ПШЕНИЧУК НАТАЛІЯ, Естетичне виховання дітей засобами образотворчої діяльності.	103
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЗОВСЬКА СОФІЯ, Шляхи розвитку фантазії та мислення здобувачів початкової освіти на уроках української мови.	106
ТОКАР ЛЮБОВ, КОЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Українська народна іграшка як засіб сучасного виховання дітей раннього та дошкільного віку.	110
МЕЛЬНИК СВІТЛАНА, Особливості музичного заняття з основ музичного інструменту у ВНЗ.	112
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, КОЗАКЕВИЧ АНАСТАСІЯ, З досвіду впровадження «Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах освіти України».	117
ТОКАР ЛЮБОВ, ПИЛЯВЕЦЬ ТЕТЯНА, Засоби казки як закономірності морального виховання дітей раннього та передшкільного віку.	120
ФЕДОРЧУК СВІТЛАНА, Громадянське виховання засобами музики як важливий компонент сучасної системи освіти в Україні.....	124
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, ЦВИК СОФІЯ, Творча діяльність дошкільників як засіб формування музичних здібностей.	128
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ГУМЕНЮК ІРИНА, Сензитивні періоди розвитку дитини та їх вплив на всебічний розвиток дитини. Проблематика раннього білінгвізму.	132
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ХИЖУК НАТАЛІЯ, Вплив сімейного середовища на розвиток дитини.	140
ЧОРНА НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ЛЕСЯ, Розвиток образного мислення школярів засобами сприймання та інтерпретації музичних творів.	145

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БАБІЙ АЛЛА, Активізація креативних якостей здобувачів освіти у процесі вивчення літератури (на прикладі аналізу роману І. Багряного «Тигролови»).	150
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, Стилїстика дієслівної метафори в поезії Олександра Олеся.	154
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, Особливості різних видів рецензій як провідного жанру сучасної літературної критики.	157
МОВЧАН ЛАРИСА, ГОРДІЄНКО ВІТАЛІЙ, Культуро-специфічна лексика та художній текст.	161

РЕЗУЛЬТАТИ IV-ГО РЕГІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ «Podilia Thinks Global»	165
--	------------

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»...171	
---	--

5. Hock, H. H., & Joseph, B. D. "Language History, Language Change, and Language Relationship: An Introduction to Historical and Comparative Linguistics." 2nd Edition, Mouton de Gruyter. 2009

6. Morton, D. "A Short History of Canada." McClelland & Stewart. 2001.

*Стаття надійшла до редакції
07 березня 2024 р.*

**АНАЛІЗ СИНОНІМІЧНИХ РЯДІВ ПРИКМЕТНИКІВ, ЩО ПОЗНАЧАЮТЬ
ЛЮДСЬКІ ЯКОСТІ ГЕРОЇВ РОМАНУ ДЖ.ОСТІН «ГОРДІСТЬ ТА
УПЕРЕДЖЕННЯ».СТИЛІСТИЧНА ФУНКЦІЯ ТАКИХ ПРИКМЕТНИКІВ**

УДК 821.111.09 Остін: 81'367.623

КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ,

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри германської та слов'янської філології

ВАРИЧ АННА,

здобувачка освіти філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract: This article analyzes the synonymous series of adjectives denoting the human qualities of the heroes of Jane Austen's novel "Pride and Prejudice", their stylistic function. The article also examines the problem of combining adjectives denoting human qualities with nouns; 13 synonymous series were compiled, which were arranged in alphabetical order. Each synonym series has a core word that is used most often in the novel and is most connected to a noun.

Key words: synonymous level, adjective, quality, Jane Austen

Постановка проблеми. Проблема полягає у знаходженні та зіставленні синонімічних рядів прикметників у художньому творі.

Метою дослідження є здійсненні аналізу синонімічних рядів прикметників, що позначають людські якості героїв.

Предметом дослідження є роман англійської письменниці Дж.Остін «Гордість та Упередження».

Останні дослідження та публікації. Питанню синонімічних рядів прикметників займалися такі науковці як Береговенко Н.С., Вітікова Б. С. [3], Демченко Н.С. та ін..

Виклад основного матеріалу. Дослідження стилістично зумовленого вживання прикметника передбачає розгляд і їх порівняння у художньому творі, аналіз семантики і визначення стилістичних функцій. Прикметники в романі служать для створення художніх образів. Для характеристики героїв в романі часто використовуються сполучення, що складаються з іменника та прикметника.

Одне із чільних місць серед творчого доробку прекрасних представниць літературного мистецтва належить зворушливим та реалістичним романам Джейн Остін. Творчість Джейн Остін стала певною сполучною ланкою між двома літературними епохами Просвітництвом та Класичним реалізмом ХІХ ст. Її не цікавили надмірні пристрасті, абсолютне зло, романтична помста. Письменниця відкриває англійській літературі поезію та правду повсякденності, прототипи для своїх персонажів вона знаходить серед своїх друзів, вона достеменно знає їх проблеми, почуття, переживання, вона розуміє і зображає приховане під спокійною, повікторіанськи стриманою повсякденністю життя людської душі, спокійної і бурхливої, трагічної та меланхолійної, словом такої мінливої жіночої душі [8].

Дослідивши явище вживання прикметників на позначення людських якостей та їхні синонімічні відповідники ми зробивши певні дослідження та аналіз тексту роману методом

суцільної вибірки. Було виявлено всього 150 прикметників та складено 13 синонімічних рядів, які були упорядковані в алфавітному порядку. Кожен синонімічний ряд має слово-ядро, яке вживається найчастіше у романі та є найбільш сполучуваним з іменником. Також всі прикметники складені в спадаючій тенденції в усіх тринадцятих синонімічних рядах:

- 1) **Agreeable** adj. kind, amiable, pleasing, easy, gentle, sweet, agreeable-looking, sweet-tempered.
- 2) **Amiable** adj. civil, gentle, gentleman-like, polite, obliging, tractable, well-bred, good-humoured, well-behaved.
- 3) **Disagreeable** adj. unfeeling, insensible, unforgiving, authoritative, intolerable, dictatorial.
- 4) **Elegant** adj. whimsical, fastidious, scrupulous, studious.
- 5) **Humble** adj. reserved, bashful, shy, unassuming, unpretending.
- 6) **Imprudent** adj. foolish, hasty, insensible, unguarded, blind, careless, empty-headed.
- 7) **Just** adj. faithful, liberal, honourable, liberal-minded.
- 8) **Proud** adj. conceited, insolent, selfish, vain, haughty, pompous, arrogant, self-sufficient.
- 9) **Rational** adj. sensible, accomplished, intelligent, wise, well-grown, clever.
- 10) **Silly** adj. ignorant, narrow-minded, miserable.
- 11) **Sincere** adj. unaffected, genuine, hearty, steady condour.
- 12) **Steady** adj. wild, feverish, headstrong, obstinate, self-willed, untamed.

Необхідно підкреслити, що прикметники характеризуються як основні лексичні виразники негативної оцінки, саме тому їх кількість у словниках перевищує кількість ад'єктивних одиниць позитивної оцінки. Емоційне забарвлення прикметників в англійській мові яскраво виражене саме завдяки афіксальному словотворенню, за допомогою якого утворюються похідні ад'єктивні одиниці з негативним чи позитивним значенням.

Поширений у багатьох культурах тогочасний стереотип про те, що жінки є недосконалими і нижчими за своїми здібностями і статусом, ніж чоловіки, у романі реалізується за допомогою такого висловлення:

“*Eliza Bennet is one of those young ladies who seek to recommend themselves to the other sex by undervaluing their own, and with many men it succeeds*” [9, с. 18]. Це висловлення не стосується Елізабет (хоча її ім'я тут згадується), оскільки воно сказане її суперницею з метою глузування і наклепу. Проте в цьому реченні важливим є словосполучення “*young ladies*” і продовження “...*who seek to recommend themselves to the other sex by undervaluing their own*”. Отже, у цій фразі стверджується стереотип, що більшість молодих дівчат готові/схильні принижувати і себе, і жіночу стать загалом, для того, щоб привернути увагу чоловіків.

Для підтвердження наявності стереотипу, який стосується обмеженості інтелектуальних можливостей жінок, необхідно звернути увагу на означення, які вживаються у відношенні до персонажів жіночої статі.

Такі прикметники як “*silly*”, “*idle*”, “*ignorant*”, “*vain*”, “*foolish*”, “*thoughtless*”, вживаються у 95% випадків у відношенні до жінок. Це було несправедливістю щодо них, тому що жінки, хоча і не здобували освіти, опановували низку умінь, серед яких, окрім плетіння, гри на фортепіано, співу і малювання, було ще володіння іноземними мовами.

Зовнішність і манери жінок у романі постійно підлягають оцінці, обговоренню та критиці. На балу один із героїв роману дає Елізабет таку характеристику: “*She is tolerable, but not enough to tempt me*”, і далі авторський коментар - “*Mr. Darcy had at first scarcely allowed her to be pretty; and when they next met, he looked at her only to criticize*” [9, с.5]. Ці слова демонструють наскільки важливим для дівчини була зовнішність. Якщо чоловікові не сподобалась дівчина з першого погляду, марно було сподіватися, що він зверне увагу на інші її якості. Та й взагалі, описи зовнішніх характеристик персонажів-жінок, як позитивні, так і негативні, у творі трапляються у 5 разів частіше, ніж персонажів-чоловіків. Для

представників сильної половини набагато важливішим для авторитету і заохочення незаміжніх дівчат були сума річного доходу і володіння: *"A single man of large fortune; four or five thousand a year. What a fine thing for our girls!"* [9, с.2].

Проте в стереотипі британських жінок кін. XVIII -поч. XIX ст. наявними були чимало позитивних якостей. Хоча в переважній більшості випадків вони не мали ані можливості, ані необхідності навчатися, в побутовій сфері жінки були надзвичайно вправними і розсудливими. Вступивши до шлюбу, дівчата ставали прекрасними дружинами - *"she respected, she esteemed, she was grateful to her husband, she felt a real interest in his welfare"* [9, с. 110], добрими - *"the most generous and forgiving"* [9, с. 87], турботливими матерями - *"an affectionate mother"* [9, с. 60]. Проте чоловіки, маючи таких дружин, дозволяли собі глузувати і принижувати їх: *"when Mr. Collins said anything of which his wife might reasonably be ashamed, which certainly was unseldom, ... once or twice she faintly blushed; but in general Charlotte wisely did not hear"* [9, с. 67].

Здійснивши деякі дослідження, щодо власного стилю автора та слововживання у романі, виявилось, що:

- 1) Джейн Остін тяжіє більше до простого слововживання;
- 2) Поєднує нейтральні та стилістично забарвлені прикметники в одному реченні, щоб уникнути повторів, та справити певне враження на читача.
- 3) Використовує не складну лексику, оскільки має на меті донести до народу свою думку та бачення тогочасного життя простих селян.

В романі використовувалась як стилістично-нейтральна лексика, так і стилістично-забарвлена. Особливо це стосується прикметників, що позначають якості героїв. В основному сильна лексика використовується при характеристиці головних героїв, їх порівнянні, зіставленні та протиставленні.

Всі прикметники в творі можна поділити на "прикметники з позитивною конотацією" та "прикметники із негативною конотацією". Кожну групу можна поділити ще на підгрупи - нейтральні і стилістично забарвлені.

Висновки. Прикметники відіграють дуже важливу роль в позначенні якостей характеру людей. Вживаючи прості, автор не хоче наголошувати на певних особливостях, а читач це сприймає як належне та не звертає великої уваги. Але у випадках, коли для опису характеру використовуються сильні прикметники із емоційним та стилістичним забарвленням, особа, читаючи роман, захоплюється тією кількістю стилістичних прикметників, емоціями, які вони виражають та характеристикою героя. Навіть вже в самій назві твору є нотки, які змушують нас налаштуватись на сам зміст, "Гордість та упередження" вже налаштовує читача на сильні емоційні відчуття та певний негатив.

Прикметники в творах займають важливе місце як із стилістичної так і з лексичної точки зору. Вони для початку урізноманітнюють лексику, а вже потім роблять її більш експресивною. Тому є дуже важливим збагачення словникового запасу саме ними та їхніми синонімами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Алексєєва І.О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови. Вінниця: Нова Книга, 2007. 328 с.
2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англ. та укр. мов: посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова Книга, 2003. 19 с.
3. Вітікова Б. С. Лексика з семантикою чуттєвого сприйняття: лінгвістичні аспекти вивчення. *The world of science and innovation : Proceedings of the 9th International scientific and practical conference, April 7-9, 2021 London, United Kingdom : Cognum Publishing House, 2021. P. 636–646.*

4. Вітікова Б. С. Семантика лексики чуттєвого сприйняття в аспекті зіставного вивчення. *Science, innovations and education: problems and prospects: Proceedings of the 4th International scientific and practical conference, November 10-12, 2021. Tokyo, Japan CPN Publishing Group, 2021. P. 598–608.*

5. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник: Вінниця: Нова Книга, 2004, 464 с.

6. Чередниченко О. І. Теорія і практика перекладу. Київ: Либідь, 2005. 370 с.

7. Bhat D. N. S. The adjectival category. Criteria for differentiation identification. Amsterdam, 1994. 243 S.

8. Jane Austen. Pride and Prejudice. URL: <http://www.pemberley.com/janeinfo/pridprej.html>: (Last accessed: 27.04.2024).

9. Jane Austen. Pride and Prejudice. Oxford University Press, 2008.

10. Longman Dictionary of Contemporary English. The Complete Guide to Written and Spoken English. – England: Longman Group Ltd, 1995, 1960 p.

*Стаття надійшла до редакції
17 березня 2024 р.*

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ HOME/HOUSE В РОМАНІ «ГОРДІСТЬ І УПЕРЕДЖЕННЯ» ДЖЕЙН ОСТІН

УДК 821.111.09 Остін: 173

ЗІНЧЕНКО СНІЖАНА,

*здобувачка освіти філологічного факультету,
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Джейн Остін, як перша видатна англійська жінка-письменниця, в своїх творах зображує життя дрібного дворянства і аристократії, включаючи тему сили любові та вибору шляху шлюбу.

Роман "Гордість і упередження" відображає важливість вибору шляху шлюбу через власні почуття, а не лише заради фінансового благополуччя, та акцентує на важливості слідувати почуттям свого серця[1].

У тексті Остін, через описи інтер'єрів та діалоги персонажів, вербалізує концепт "HOME/HOUSE", надаючи йому емоційне забарвлення та підкреслюючи соціальний статус персонажів.

Авторка використовує різноманітні лексичні одиниці та описи для створення образів будинків та їхнього оточення, що відображає характери власників та створює атмосферу кожного будинку.

Концепт "HOME/HOUSE" в романі слугує для підкреслення соціального статусу персонажів та вираження їхніх сімейних цінностей, а також для розвитку сюжету та створення образу персонажів.

Навіть у ідилічному образі рідного будинку, який асоціюється з теплом та затишком, Джейн Остін підкреслює нудьгу та обмеженість життя жінок, що вони відчують у цьому просторі, відповідно до соціальних норм того часу.

Через описи будинків та обстановки в них, Остін створює образи, які допомагають читачам краще зрозуміти персонажів та їхні мотивації.

Джейн Остін в романі "Гордість і упередження" майстерно використовує концепт HOME/HOUSE також для передачі не лише фізичних аспектів житла персонажів, а й їхніх соціальних та емоційних відносин.